

Mieczysława Zdanowicz

"Cudzoziemcy", Piotr Stachańczyk, Warszawa 1998 : [recenzja]

Palestra 42/9-10(489-490), 154-155

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

■ **Piotr Stachańczyk:**
Cudzoziemcy

**Wydawnictwo Zrzeszenia Prawników Polskich,
Warszawa 1998, ss. 248**

Na rynku wydawniczym ukazała się pierwsza, po uchwaleniu nowej ustawy o cudzoziemcach z 25 czerwca 1997 roku, pozycja poświęcona tej tematyce. Ostatnie lata wypełnione były dyskusjami dotyczącymi określenia zasad traktowania cudzoziemców w Polsce. Mówiło się z jednej strony o potrzebie otwarcia granic i ochronie praw jednostki, z drugiej zaś o zabezpieczeniu bezpieczeństwa i porządku państwa. Założeniem nowej ustawy o cudzoziemcach jest pogodzenie tych interesów. Autor omawianego opracowania, *notabene* współautor rządowego projektu ustawy o cudzoziemcach, podjął się trudu przygotowania praktycznego komentarza do tej ustawy.

W analizowanej pozycji można wyodrębnić trzy części. Pierwsza – wprowadzenie – to prezentacja ogólnych zasad i rozwiązań przyjętych w ustawie; druga – zawiera praktyczny komentarz do każdego artykułu ustawy; trzecia zaś część – dokumentacyjna – to obcojęzyczne wersje ustawy, tekst ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz teksty umów międzynarodowych związanych z problematyką cudzoziemców.

We wprowadzeniu autor stara się przedstawić czytelnikowi uzasadnienie zmiany ustawy o cudzoziemcach z 1963 roku, która nie regulowała, bądź regulowała w sposób niedostateczny wiele spraw związanych z wyjazdem i opuszczeniem terytorium państwa przez cudzoziemców. W dalszej kolejności zaprezentowane są głównie te instytucje, które są nowymi rozwiązaniami. Podniesiona jest zatem kwestia posiadania przez cudzoziemca środków niezbędnych do pokrycia kosztów wjazdu, pobytu i wyjazdu, rejestracji zaproszeń, wiz pobytowych z prawem do pracy oraz wiz repatriacyjnych, zezwoleń na zamieszkanie na czas oznaczony, odpowiedzialności przewoźnika czy prowadzenia rejestru cudzoziemców niepożądanych. Szczególną uwagę zwraca autor na regulacje dotyczące postępowania o nadanie statusu uchodźcy. Ustawa przewiduje bowiem dwuetapowe postępowanie w tych sprawach, wprowadza pojęcie bezpiecznego kraju pochodzenia i bezpiecznego kraju trzeciego, tworzy nową instytucję – Radę do spraw Uchodźców, która rozpocznie funkcjonowanie od 1 stycznia 1999 roku i będzie organem odwoławczym od decyzji wydanych w pierwszej instancji przez naczelny organ administracji państwowej

– Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Autor ukazuje argumenty przemawiające za przyjęciem takich rozwiązań.

Zawarty w drugiej części komentarz do ustawy jest, jak podkreśla sam autor, opracowaniem praktycznym. Fakt, iż P. Stachańczyk podjął się napisania komentarza tuż po jej wejściu w życie sprawia, że poradnik ten jest z samego założenia pozbawiony prezentacji i analizy orzeczeń sądowych. Niezwykle natomiast pożyteczne jest omówienie, w powiązaniu z innymi obowiązującymi już aktami prawnymi dotyczącymi problematyki cudzoziemców i procedur postępowania w tych sprawach. Bardzo ważny walor praktyczny ma też analiza poszczególnych instytucji i interpretacja terminów przeprowadzona w powiązaniu z omówieniem procedury i właściwości organów. Ustawodawca bowiem przyjął koncepcję umieszczenia zasad postępowania i określenia właściwości organów w jednym wyodrębnionym rozdziale, co nie zawsze jest w pełni przejrzyste i czytelne.

Zamieszczenie w prezentowanym opracowaniu tekstu ustawy o cudzoziemcach w wersji angielskojęzycznej i rosyjskojęzycznej jest bardzo pożyteczne i przydatne dla samych cudzoziemców.

Precyzja i jasność sformułowań, wnikliwość w wyjaśnianiu pojęć, powiązanie analizy poszczególnych instytucji i zasad z procedurą i właściwością organów sprawia, iż prezentowane opracowanie jest niezwykle przydatną i wartościową pozycją dla wszystkich stosujących i analizujących prawo o cudzoziemcach.

Mieczysława Zdanowicz